

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 1006

гр. София, 02.11.2021 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-10, в закрито заседание на втори ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Цвета Желязкова

като разгледа докладваното от Цвета Желязкова Търговско дело № 20211100901395 по описа за 2021 година

Производството е образувано по иск на С.П. Лтд срещу С.И.т ЕАД и Х.Д. ООД.

Ищецът твърди, че е едноличен собственик на капитала на С.И.т ЕАД, считано от 18.03.2020 година. На 13.04.2020 г. лице, което е разполагало с пълномощно от ищцовото дружество (макар и оттеглено преди датата на сделката) е вписало промяна по партидата на дружеството ответник С.И.т ЕАД – нов СД и нов представител. Именно този нов представител е сключил сделката на 19.06.2020 г., с която ответното дружество С.И.т ЕАДС се разпорежда с единствените си активи – недвижими имот на цена, значително по-ниска от пазарната стойност на имотите. Твърди се, също така, че дори и силно занижената покупна цена не е постъпила по сметката на дружеството, а е уговорен начин на плащане, в резултат на който средствата постъпват по сметка на трети лица. Поради това и се предявява иска за прогласяване на нищожността на договора за покупко-продажба та от 19.06.2020 г. като сключена в нарушение на закона, в противоречие с добрите нрави и при явна нееквивалентност на насрещните престации.

В ИМ и молбата - уточнение от 30.07.2021 г. ищецът сочи, че има правен интерес от предявените искове за нищожност, тъй като едноличен собственик на капитала на ответното дружество – продавач има право на ликвидационен дял, който в резултат на сделката е сериозно намален – дружеството - продавач реално няма друго имущество, а е лишено и от продажната цена, с оглед уговорения начин на плащане.

При преценка допустимостта на производството, Съдът намира следното:

Както е посочено и в редица решения на ВКС наличието на правен интерес е абсолютна процесуална предпоставка за установителните искове. Тази предпоставка следва да е налице, както към момента на завеждането им, така и към момента на постановяване на решението по тях. Установителният иск е допустим, само когато с установителното решение ще се постигне целеният резултат и не ще се наложи да се води след това друг иск. Нуждата

от защита чрез подобен иск се поражда при правен спор, когато едно субективно право е смутено или нарушено. Правният интерес от установителния иск предполага оспорване на претендираното от ищеца право или претендиране на отричано от него п.право. Липсва правен интерес от установителен иск, когато спорното право може да бъде предявено чрез осъдителен иск или конститутивен иск (така решение № 133 от 22.11.2011 г. по т. д. № 17/2011 г., ТК, I ТО на ВКС).

В конкретния случай, ищецът е обосновал правния си интерес от предявяването на исковете с евентуално накърняване на неговите имуществени права като едноличен собственик на капитала на дружеството - продавач по атакуваната сделка.

Безспорно е, че акционерите в едно дружество имат имуществени права, свързани с правото на дивидент и ликвидационен дял (чл.181 от ТЗ), което безспорно обуславя по принцип интерес разпореждането с имущества на дружеството да се извършва при пазарни цени, съответно да се гарантира получаване на продажната цена.

В конкретния случай обаче ищецът не е отделен акционер, който не би могъл да въздейства върху решенията, които взема акционерното дружество, а негов едноличен собственик на капитала. Изложените твърдения в ИМ сочат на твърдения, че сделките са осъществявани от лица без надлежно учредена представителна власт, доколкото се твърди, че са налице решения за смяна на управителните органи на АД от лице, което не е било надлежно упълномощен представител на едноличния собственик на капитала да вземе съответното решение.

При такава хипотеза, за самото търговско дружество, страна по атакуваната сделка, съществува възможност да атакува разпоредителната сделка, ако се твърди, че е сключена от лица без надлежна представителна власт, или в нарушение на устава на дружеството. За акционерното дружества, страна по сделката съществуват и възможностите, предвидени в чл. 240 от ТЗ, чл. 240а от ТЗ, чл. 240б от ТЗ.

Доколкото правният интерес следва да винаги конкретен, и да се извежда от конкретните обстоятелства по делото, Съдът намира, че в процесния случай от значение за преценката дали е налице правен интерес от предявения иск е обстоятелството, че ищецът не е просто акционер в дружеството – продавач, а е едноличен собственик на капитала. Това е разликата и с хипотезата, разгледана в определение 16/08.01.2021 г. по ч. т. дело 2401/2020 г. ТК II отделение. В настоящата хипотеза за дружеството – продавача – участник в сделката са налице възможностите по чл. 26 от ЗЗД. Ищецът в настоящото производство разполага с възможностите да защити интересите си чрез надлежно упражняване на правата на едноличния собственик на капитала, като притежаваното от него дружество, чрез назначените от едноличния собственик на капитала предприемат действия по защита на интересите на единствения акционер, а именно атакуват валидността на договора за покупко-продажба на основаните активи на дружеството. В конкретния случай не са налице трудности да се предявят

такива установителни искиове от самата страна по сделката.

Действително, установителните искиове не следва да се разглеждат като субсидиарна форма на защита, както е посочено и в ТР № 8 от 27.11.2013 г. по тълк. д. № 8/2012 г., ОСГТК на ВКС, но както е посочено в тълкувателното решение, видът на иска и обемът на защитата зависят от нуждата, обусловена от конкретното засягане на правата от насрещната претенция. Поради това и допустимостта на иска следва да се преценява с оглед конкретните изложени обстоятелства.

При тази конкретна преценка, Съдът намира, че предявените искиове са недопустими поради липса на правен интерес у едноличния собственик на капитала да атакува като трето лице сделка с участието на дружеството, чийто собственик е.

Водим от горното и на основание чл. 130 от ГПК,

ОПРЕДЕЛИ:

Прекратява като недопустимо производството по т. дело 1395/2021 г. по описа на СГС, VI-10 състав.

Определението подлежи на обжалване с частна жалба пред САС в едноседмичен срок от съобщението от ищеца.

Препис - на ищеца на посочения съдебен адрес.

Съдия при Софийски градски съд: _____